

The Razors Edge #14

Makkelijk is goed.

4 maart 1987 in het Chuang Tzu Auditorium.

Vraag 1

Geliefde Osho,

Ik houd van dit gedicht van Chuang Tzu...

“Makkelijk is goed, begin goed en je bent op je gemak.

Ga op je gemak door, en het gaat goed.

De goede manier om op je gemak te zijn is de goede manier te vergeten

En te vergeten dat het makkelijk moet zijn.

Anand Shanti, Chuang Tzu is zeer uitzonderlijk – in zekere zin de meest unieke mysticus in de hele geschiedenis van de mensheid. Zijn uniekheid is dat hij in absurditeiten spreekt. Al zijn gedichten en verhalen zijn gewoon absurd. En zijn reden om absurditeit te kiezen als zijn expressie is erg veelbetekenend: de mind moet stil gemaakt worden. Met iets rationeels kan het niet stoppen; het gaat maar steeds door. Bij alles wat logisch is, wordt de mind gevoed. Het is enkel bij het absurde dat de mind plotseling stopt – het is boven het bereik van de mind. Zijn verhalen, zijn gedichten en zijn andere uitspraken zijn zo absurd dat mensen of eenvoudig weggaan, denkend dat hij gek is.... Zij die moedig genoeg zijn om te blijven merken dat geen andere meditatie nodig was. Gewoon naar zijn absurde uitspraken luisteren stopt het functioneren van de mind. En dat is de bedoeling van meditatie.

Meditatie is niet van de mind.

De meeste Westerse vertalingen van verhandelingen uit het Oosten over meditatie zijn op het verkeerde spoor geraakt. Ze hebben het woord meditatie gebruikt alsof het concentratie betreft. En het Engelse woord meditatie schijnt in feite synoniem te zijn met concentratie.

Het Engels heeft drie woorden – concentratie, contemplatie, meditatie. Geen van hen komt bij benadering bij het Oosterse woord dhyana, wat in China chán werd en in Japan zen. De wortel is het Sanskriet woord dhyana, en het zal erg goed voor je zijn om het onderscheid te begrijpen. Bij concentratie stelt de mind zich scherp in, vernauwd tot enkel een voorwerp.

Een beroemd verhaal over een van de grote meester boogschieters.... Arjuna zegt dat zijn leraar, Dronacharya, de laatste proef aan zijn leerlingen gaf. Hij had een dode vogel ver weg aan een boom gehangen al doelwit.

Hij vroeg een van zijn leerlingen, Duryodhana... “Wat zie je?” Duryodhana zei... “Alles! De bomen, de zon die opkomt achter hen, de vogel die je als roos hebt gesteld. Ik zie alles.”

Dronacharya vroeg een andere leerling; hij zei... “Ik zie alleen de vogel. Hij is meer geconcentreerd. Duryodhana heeft zijn mind uitgespreid over de hele plaats. De tweede leerling zegt dat hij alleen de vogel ziet. Maar de meester is niet tevreden.

Hij vraagt Arjuna... “Wat zie jij?” Arjuna zegt... “Enkel het oog van de vogel waarvan je zei dat het doelwit is. Ik zie niets anders.” Zijn concentratie is nog meer vernauwd. En voor een boogschutter is deze concentratie nodig. Maar meditatie is geen boogschieten.

Contemplatie is niet geconcentreerd op een enkel voorwerp, maar het is denken over hetzelfde voorwerp van alle mogelijke kanten. Bijvoorbeeld, iemand contempleert over liefde – wat betekent dit? Hij blijft beperkt tot een bepaalde denkwijze, niet tot een bepaald voorwerp, maar tot een zeker onderwerp.

En “meditatie” geeft ook, in alle talen van de wereld behalve het Indiaas, Chinees en Japans, het gevoel.... De boogschutter is geconcentreerd, maar hij houdt zich niet bezig met het oog, het doelwit. Zijn interesse geldt hoe de boog te schieten zodat het doel treft; zijn belang is het doel niet te missen.

Meditatie, zo ver het de Westerse talen betreft, is het diep in een voorwerp gaan – denken, in zijn intensere implicaties. Contemplatie was lineair; je denkt hierbij aan een onderwerp vanuit alle mogelijk aspecten, maar de mind beweegt. In meditatie beweegt de mind niet. Het is vergelijkbaar met concentratie zonder de pijlen. Je gedachten zijn de pijlen, maar zij raken hetzelfde onderwerp dieper en dieper en dieper. – niet in een lijn, niet horizontaal maar verticaal. Er is geen woord in de Westerse talen dat het woord dhyana absoluut en adequaat kan vertalen. “Meditatie” is gekozen omdat er geen ander woord is, maar het is een verkeerde keuze. Van de drie woorden is het wel het beste, maar dhyana, c’han of zen hebben een totaal andere betekenis: de mind is gestopt.

In concentratie vernauwd de mind, in contemplatie vloeit het op een niveau over een bepaald onderwerp, in meditatie is het geconcentreerd, en in plaats van pijlen gooit het gedachten dieper en dieper in hetzelfde voorwerp. Maar al de drie processen behoren bij de mind.

Dhyana betekent dat de mind opzij is gezet. Er is geen concentratie, er is geen contemplatie, er is geen meditatie, het is een staat van geen mind; het is absolute stilte, zelfs niet een kleine beroering van enige gedachte.

In het Oosten, zijn zoveel deviezen uitgeprobeerd... hoe het voortdurend babbelen van de mind te stillen, hoe eraan voorbij te gaan, hoe het te stoppen, hoe het achter je te laten. Chuang Tzu heeft zijn eigen unieke contributie. Hij spreekt tegen zijn discipelen in absurditeiten, en de mind kan dit niet aan. De mind heeft iets redelijks nodig, rationeels, logisch; dat is zijn terrein. Het absurde is daaraan voorbij.

Ik heb je het beroemde verhaal vertelt over Chuang Tzu: Op een ochtend wordt hij wakker met tranen in zijn ogen, zo droevig en zo gedeprimeerd. Zijn discipelen hadden hem nooit droevig of depressief of met tranen gezien, hij is een verlicht meester... wat is er gebeurd? Ze haastten zich om hem te vragen... "Kunnen we ergens mee helpen?" Chuang Tzu zei... "Ik denk het niet." Ze zeiden... Toch willen we weten wat het probleem is dat U zo erg kwelt. U bent aan problemen voorbij!"

Chuang Tzu zei... "Dat was ik ook, maar gisteren nacht zag ik een droom en het heeft mijn hele verworvenheid, prestatie, zelfrealisatie, verlichting verstoord – alles is naar de knoppen."

Ze zeiden... "Gewoon een droom?" Hij zei... "Het was niet zo maar een droom, het heeft me helemaal kapot gemaakt." Ze zeiden... vertel ons toch maar de droom!"

De droom was dat Chuang Tzu zag dat hij een vlinder was geworden. Al de leerlingen lachten. Ze zeiden... "Onnodig om gedeprimeerd te zijn en tranen te huilen en te denken dat je verlichting en zelfrealisatie naar de knoppen is... het is een gewone droom, niets om je zorgen over te maken. In dromen zien mensen vaak dat ze allerlei dingen worden, maar een droom is een droom." Chuang Tzu zei... "ik begrijp dat een droom een droom is. Het probleem is dat ik bezorgd ben over wie ik ben? Als Chuang Tzu in een droom kan zien dat hij een vlinder is geworden, kan een vlinder in haar droom zien dat ze Chuang Tzu is geworden. En nu ben ik in de war. Wie ben ik? – Een Chuang Tzu of een vlinder? "Als Chuang Tzu in staat is te dromen dat hij een vlinder is, kun je niet aan de mogelijkheid voorbijgaan dat een vlinder die een dutje op de rozenstruik doet droomt dat ze Chuang Tzu is geworden. Wie kan haar verhinderen? En de vraag is, ben ik wakker, of is de vlinder aan het dromen dat ze Chuang Tzu is? Vertel jullie mij wie ik ben! – de vlinder of Chuang Tzu."

Ze stonden allen met de mond vol tanden... wat moesten ze zeggen? Deze man vond steeds zulke absurde dingen. Miljoenen mensen hebben miljoenen jaren gedroomd, maar niemand heeft deze vraag gesteld. Jij hebt ook gedroomd, maar heb je ooit dit afgevraagd? – dat als je wakker wordt het misschien het begin is van een nieuwe droom. Wat maakt je zo zeker dat je niet droomt? – In

de droom was je zo zeker dat je een vlinder was, en nu ben je zo zeker dat je Chuang Tzu bent. Er is geen verschil in zekerheid. In feite is als je wakker bent de mogelijkheid van verdenking er, je kunt twijfelen; maar als je droomt, is er helemaal geen twijfel, geen achterdocht, geen vraagteken – je bent gewoon een vlinder.

Hij zei... “Ga zitten en mediteer en vind het antwoord – wie ben ik?” Ze keken naar elkaar – hoe hierop te mediteren, hoe erover te denken? Het is ondenkbaar, het is voorbij de mind. Zijn naaste discipel, Lieh Tzu, was weg gegaan naar het nabij gelegen dorp. Bij terugkomst zag hij de hele scene: Chuang Tzu in tranen op zijn bed, al de discipelen met gesloten ogen, volkomen ten einde raad.

Wat kan de mind erover zeggen? De vraag is absurd. Hij vroeg een van de leerlingen die dicht bij de deur was... “Wat is er gaande? Het schijnt werkelijk serieus te zijn! Ik heb hier nooit zo’n serieusheid gezien. E waarom huilt onze meester? Is er iemand gestorven of zo?”

De discipel zei... “Hij heeft een nieuwe absurditeit gecreëerd. Niemand is gestorven en er is niets gebeurd; hij is ons aan het martelen en anders niets! Nu moeten wij erover mediteren.” En hij vertelde hem het probleem. Lieh Tzu zei... “Maak je geen zorgen. Jullie mediteren: Ik kom.”

Hij ging naar buiten, bracht een emmer ijskoud water en goot het over Chuang Tzu. En Chuang Tzu zei lachend... “Als je hier eerder was geweest zou je deze idioten hebben kunnen redden! Ze kijken zo ernstig, alsof ze werkelijk denken. En jij zou mijn tranen hebben gespaard en mijn ellende. Wacht even; giet geen water meer, het is te koud.”

Lieh Tzu zei... “Is je probleem opgelost of niet?” Chuang Tzu zei... “Het is opgelost – jij bent mijn opvolger!”

Het is niet een vraag die door de mind opgelost moet worden. De mind is impotent.

Chuang Tzu heeft zo honderden verhalen en hij moet een erg vreemd soort genie geweest zijn – zelfs het verzinnen van deze verhalen is niet makkelijk – maar zijn onderricht was erg eenvoudig. En zij die bij hem bleven werden allen verlicht. Dat is een zeldzaam verschijnsel. Hij versloeg zelfs zijn eigen meester Lao Tzu – een paar mensen werden verlicht, maar de meesten van Lao tzu’s discipels bleven in hun onwetendheid. Hij versloeg Gautama Boeddha – een paar van zijn discipels werden verlicht, maar dat was een klein gedeelte, want hij had duizenden discipels en niet meer dan een dozijn werden verlicht.

Chuang Tzu heeft een zeldzame positie in de geschiedenis van de mystici. Al zijn leerlingen werden verlicht... hij liet je niet los tenzij je verlicht was geworden.

Hij zat zo achter je aan dat mensen uiteindelijk maar besloten dat het beter was verlicht te worden. Iedere dag nieuwe kwelling... de enige manier jezelf te redden is verlicht te worden. Maar zijn methode was erg eenvoudig, en zijn gedicht, Anand Shanti, vertelt op aforistische manier zijn hele benadering.

“Makkelijk is goed.” Niemand heeft dit ooit durven zeggen. In tegendeel, mensen maken het juiste zo moeilijk als maar mogelijk is. Voor jullie, die allemaal geconditioneerd zijn door verschillende tradities, is het verkeerde makkelijk, en het juiste is moeilijk. Het heeft training nodig, het heeft discipline nodig, het behoeft onderdrukking, het vraagt dat je afziet van de wereld, het vraagt afstand te doen van plezier....

Leugens zijn makkelijk, waarheid is moeilijk – dat is de doorsnee conditionering van de mensheid. Maar Chuang Tzu is ongetwijfeld een man met ontzagwekkend inzicht. Hij zegt, makkelijk is goed. Waarom hebben dan mensen het juiste zo moeilijk gemaakt? Al jullie heiligen hebben het goede erg moeilijk gemaakt.

Er zit een psychologie achter; enkel het moeilijke is aantrekkelijk voor je ego.

Hoe moeilijker de taak, des te meer voelt het ego zich uitgedaagd.

De Everest beklimmen was moeilijk; honderden mensen waren gestorven voordat Edmund Hillary de top levend bereikte. Een eeuw lang waren er groep na groep bergbeklimmers geweest, en toen Edmund Hillary het bereikte, was er niets te vinden! Precies op de top is er zelfs niet eens plaats genoeg... alleen een mens kan daar staan, op het hoogste punt. Hem werd gevraagd... Wat was het dat je dreef? Maar al te goed wetend dat honderden bergbeklimmers hun leven verloren hebben gedurende honderd jaar, en zelfs hun lichamen niet eens gevonden zijn... waarom probeerde je dit gevaarlijke project?

Hij zei...Ik moest het proberen. Het deed mijn ego pijn. Ik ben een bergbeklimmer, ik houd ervan bergen te beklimmen, en het was vernederend dat er een Everest is en niemand in staat was er te komen. Het is niet een kwestie van iets te vinden, maar ik voel me zo enorm gelukkig.

Wat is dit geluk? Je hebt niets gevonden! Het geluk bestaat eruit dat je ego meer gekristalliseerd is. Je bent de eerste mens in de hele geschiedenis die de Everest heeft bereikt; nu kan niemand je plaats innemen. Iedereen die daar komt zal de tweede, derde zijn... maar jij hebt een stempel in de geschiedenis gezet; jij bent de eerste. Je hebt niets gevonden, maar je hebt een intense voeding voor je ego gevonden. Misschien is Edmund Hillary zelf hier niet bewust van.

Alle religies hebben het goede moeilijk gemaakt, omdat het verkeerde aantrekkelijk is – aantrekkelijk voor het ego. Maar het ego is niet de waarheid;

het ego is niet juist. Zie je het dilemma? Het ego wordt enkel door het moeilijke aangetrokken. Als je wilt dat mensen heiligen worden, moet je jouw juiste, jouw waarheid, jouw discipline erg moeilijk maken. Hoe moeilijker het is, des te meer egoïsten zal het aantrekken, bijna als door een magneet aangetrokken. Maar het ego is niet goed. Het is het ergste wat een mens kan overkomen. En het kan je niet het goede, de waarheid bezorgen; het kan alleen je ego sterker maken. Chuang Tzu doet met een eenvoudige uitdrukking de meest veelbetekenende verklaring: Makkelijk is goed. Want het makkelijke heeft geen aantrekkingskracht voor het ego.

Als je het makkelijk gaat doen, begint het ego te sterven. En als er geen ego meer over is, ben je bij je werkelijkheid aangekomen – het goede, de waarheid. En het ware en goede moeten natuurlijk zijn. Makkelijk betekent natuurlijk; je kunt hen zonder inspanning vinden. Makkelijk is goed betekent dat natuurlijk goed is, inspanning-loos goed is, ego-loos goed is.

‘Begin goed en je bent op je gemak, ga op je gemak door en het gaat goed.’ Ze zijn gewoon twee kanten van dezelfde munt. Als je, bij het beginnen van een goed leven, het moeilijk vindt, onthoudt dat het niet juist is. Als je bij goed te leven, je leven steeds makkelijker vindt, meer en meer ontspannen, meevloeiend met de stroom....

Tegen de stroom ingaan is moeilijk, maar met de stroom meegaan is niet moeilijk. Dus kies of de makkelijke dingen in het leven, de meest natuurlijke dingen in het leven en je zult goed zitten; of als je aan de andere kant wilt beginnen, onthoudt het criterium dat het goede je op je gemak moet stellen, je moet ontspannen.

‘Ga op je gemak door en het gaat goed.’ Vergeet geen moment dat het moeilijke het voedsel voor het ego is, en het ego de hindernis is die je blind maakt om te zien, die je doof maakt om te horen, het zwaar maakt om je hart te openen, het je onmogelijk maakt om lief te hebben, te dansen, te zingen. ‘Ga op je gemak door.’ Je hele leven zou een makkelijk verschijnsel moeten zijn. Dan zul je niet het ego creëren. Je zult een natuurlijk wezen zijn, dood gewoon. En voor Chuang Tzu en voor mij ook is het doodgewone het meest bijzonder. De mensen die proberen bijzonder te zijn hebben het doel gemist. Gewoon zijn, gewoon een niemand.

Maar al je conditioneringen zijn zo verdorven; ze maken je slecht. Ze zeggen; op je gemak zijn is lui zijn, gewoon zijn is vernederend. Als je niet probeert macht te krijgen, aanzien, achting, dan is je leven zinloos – dat hebben ze in je mind geperst.

Chuang Tzu neemt in deze eenvoudige uitspraken al je conditioneringen weg.

‘Ga op je gemak door en je bent goed.’ Laat je voor geen enkel moment aangetrokken worden tot het moeilijke. Het zal je iemand maken – een eerste minister, een president – maar het zal je niet goddelijk maken. Makkelijk is goddelijk.

Ik heb over een super rijke Amerikaan gehoord. Hij had alle dingen die de wereld kan bieden en hij had zijn hele leven gestreefd om naar de top te komen; nu had hij dat bereikt en voelde zich van binnen stom want er was niets aan de top. Als Edmund Hillary intelligent genoeg was, moet hij zich stom gevoeld hebben toen hij op de Everest stond.... Waarvoor heb je het geprobeerd? De man die op de maan liep moet in verlegenheid zijn geweest, ofschoon er niemand was om hem te zien
Deze man had de top bereikt zover het geld betrof, en zover geld kan kopen, had hij alles gekocht. En nu zag hij er dom uit. Waar was het allemaal goed voor? Van binnen was hij leeg. Hij had geen tijd voor zijn innerlijk groei gehad, geen tijd om zelfs maar bekend met zichzelf te worden.

Hij liet al zijn rijkdom varen en haastte zich naar het Oosten om de waarheid te vinden, want drie vierde van zijn leven was bijna voorbij – enkel de staart was over, de olifant was al gepasseerd.

Maar als er iets mogelijk kon zijn, er waren nog een paar dagen over. Hij haastte zich enorm. Hij ging van de ene meester naar de andere, maar niemand kon hem tevreden stellen, want wat zij ook zeiden was opnieuw een andere ego trip.

Het maakt niet uit of je geld verzamelde of je verzamelt deugd, of je hier achtung waardig bent of dat je in het hiernamaals respectabel wordt – het maakt niets uit, het is hetzelfde spel. Of je nu een bekende wereldse beroemdheid wordt of een door de wereld vereerde heilige, er is geen verschil in; beiden zijn ego optredens.

En zij allen vertelden hem moeilijke disciplines en moeilijke, lastige manieren om de waarheid te vinden; zij allen zeiden: “Het kan misschien niet mogelijk zijn in dit leven, maar begin in ieder geval maar. In het volgend leven misschien....De reis is lang, het doel is een verafgelegen ster.”

Maar nu kon niemand hem meer bedriegen. Hij had begrepen dat enkel iemand speciaal worden een oefening in stomiteit is. Tenslotte hoorde hij over een heilige die in de Himalaya leefde. En mensen zeiden: “Als je met hem niet tevreden bent, zul je nooit met wie dan ook tevreden zijn. Dan vergeet het hele zoeken maar.”

Dus doodmoe en kapot, na vele kilometers lopen, vond hij eindelijk de man. Hij was erg gelukkig de oude man te zien, maar kreeg een flinke schok. Voordat hij iets kon zeggen, zei de oude man; "Ben je een Amerikaan?"

Hij zei: "Ja, dat ben ik."

De oude man zei: "Heel goed. Heb je wat Amerikaanse sigaretten bij je?"

Hij zei: "Mijn god, waar ben ik beland! Ik ben gekomen om de waarheid te zoeken, het juiste te vinden...." Hij haalde sigaretten tevoorschijn en de oude man begon te roken.

De Amerikaan zei: "Je hebt niet eens gevraagd waarvoor ik hier gekomen ben, moe, hongerig...."

De oude man zei: "Dat doet er niet toe."

De Amerikaan zei: "Ik ben gekomen om de waarheid te vinden!"

De oude man zei: "Waarheid? Je doet een ding, je gaat terug. En volgende keer als je komt, breng je een heleboel Amerikaanse sigaretten mee, want op deze plek is het erg moeilijk om sigaretten te vinden. En ik ben een gemakzuchtig mens, ik span me niet in; mensen komen uit zichzelf. Maar ik houd van de beste sigaretten. Hier komen Indiërs met beedies...."

"Maar," vroeg de man, "Maar mijn zoeken dan?"

De oude man zei: "Je zoeken? Dit is de discipline voor jou: Ga terug, neem zoveel sigaretten mee als je kunt en kom terug en blijf hier bij mij."

Hij vroeg: "Enige discipline?"

De oude man zei: "Ik ben een gewone oude man – geen discipline, geen religie, geen filosofie – ik houd er enkel van een sigaret te roken. Jij komt hier, en langzaamaan zul je net zo gewoon worden als ik ben. En ik zeg je, gewoon zijn, zonder pretenties, is het juiste."

En toen de man terugging zei de oude man: "Luister, laat tenminste je horloge hier, want ik heb geen horloge dus ik weet de tijd niet, hoe laat... En je komt toch terug, dus kun je een ander horloge meebrengen." Chuang Tzu zou deze oude man gemogen hebben.

'Makkelijk is goed, begin goed en je bent op je gemak.' Dat moet het criterium zijn. Als je er ongemak bij voelt, spanning, dan kan waarmee je begonnen bent niet juist zijn.

'Ga op je gemak door en het gaat goed.'

En het laatste deel is iets om nooit te vergeten. 'De goede manier om op je gemak te zijn is de goede manier te vergeten en te vergeten dat het makkelijk moet zijn.' Waar is het voor nodig om deze dingen te onthouden?

Ontspan tot zo'n punt... wees even natuurlijk als de bomen en de vogels. Je zult bij de vogels niet vinden dat er eentje een heilige is en eentje een zondaar; je zult bij de bomen niet vinden dat er een deugzaam is en een ander vol

ondeugden. Alles is op zijn gemak – zodanig dat je het je niet hoeft te herinneren.

Ik ben het met Chuang Tzu eens met absolute categorische overeenstemming. Ik zou Chuang Tzu heel graag ontmoet hebben. Als mij de gelegenheid gegeven werd om een van de mystici uit de hele menselijke geschiedenis te ontmoeten, zou Chuang Tzu mijn keuze zijn. Ik heb deze plek Chuang Tzu Auditorium genoemd.

Hij werd heel veel misverstaan. Het is duidelijk... want hij vernietigde al de priesters, al de pausen, al de imams, al de shankaracharyas; hij vernietigde al de zogenaamde grote geboden om goed te zijn, en vernietigde hen zo makkelijk. Hij was een van de meest natuurlijke mensen die de wereld heeft gezien. Hij heeft geen enkele discipline gegeven, hij heeft geen enkel dogma gegeven, hij heeft geen enkele catechismus gegeven. Hij heeft enkel een ding verklaard: dat als je natuurlijk en gewoon kunt zijn, net als de vogels en de bomen, dan zul je bloeien, je zult je vleugels open hebben in de uitgestrekte lucht.

Je hoeft geen heilige te zijn. Heiligen zijn erg gespannen – meer gespannen dan zondaars. Ik heb beiden als gezelschap gekend, en als er een keuze is, zal ik eerder zondaars als gezelschap kiezen dan heiligen. Heiligen zijn het slechtste gezelschap, want hun ogen zijn vol oordelen betreffende alles: Je moet dit doen, je mag dat niet doen. En ze beginnen je te domineren, je te veroordelen, je te vernederen, je te beledigen, want wat zij doen is het goede en wat jij doet is niet het juiste. Ze hebben je natuur zo vreselijk vergiftigd dat als er echte misdadigers gevonden moeten worden, zullen ze in je heiligen gevonden worden, niet in je zondaars. Je zondaars hebben niemand veel kwaad aangedaan.

Ik heb gevangenissen bezocht, misdadigers ontmoet, en ik was verrast dat zij de meest onschuldige mensen waren. En misschien omdat ze het meest onschuldig waren zijn ze gepakt. Degene die sluw zijn doen veel grotere misdaden, maar zij worden niet gepakt. Er zijn mazen in elke wetgeving. Degene die sluw zijn vinden de mazen het eerst; de onschuldige worden gepakt, omdat hij die listigheid niet heeft.

Het is werkelijk vreemd dat toen Amerika me zonder enige reden in de gevangenis dwong....

En daar ze geen zaak hadden, en geen reden om me in de gevangenis te houden, probeerden ze, zo lang als ze konden, me gevangen te houden voor het proces begon, want als het proces eenmaal zou beginnen, hadden ze geen enkel bewijs voor wat dan ook.

Maar voor het proces hielden ze me twaalf dagen vast. Het was een goede ervaring te weten... Ik had misdadigers gekend, gevangen, maar alleen als

een bezoeker – en dit was een totaal andere ervaring, om een van hen te zijn. En het is verassend dat ik naar vijf gevangenen ben gebracht enkel om me te treiteren – twaalf dagen lang gingen ze door van gevangenis te veranderen – maar voor mij was het een goede ervaring.

Al de gevangenen van de gevangenen ontvingen me, verwelkomden mij. Achter hun tralies wuifden ze en riepen ; ‘Osho, zit er maar niet mee in, waarheid overwint altijd.’ En ze lieten het teken van overwinning zien vanuit elke cel, wanneer ik een gevangenis inging of als ik er uit ging.

Ze zonden me kleine briefjes: “We houden van U. We kennen U niet, maar we hebben U op de televisie gezien. We hebben U gehoord en we weten dat U onschuldig bent.” Kijkend in hun ogen en kijkend in de ogen van de wet uitvoerende autoriteiten, kon je het verschil zien... wie de echte misdadigers waren. De cipiers, de hoofden van politie, de rechters, zij waren de echte criminelen.

Je kon het in hun ogen zien, in hun gezichten.

Om me te martelen weigerden ze vegetarisch voedsel te verschaffen want geen vegetariër was ooit in hun gevangenis geweest – “dus we hebben er geen maatregelen voor.” En toen de gevangenen het hoorden, begonnen ze vruchten, noten, melk, die zij kregen te brengen en ze zeiden: “Osho, neemt U het maar. Wij kunnen niet vegetarisch voedsel eten en het doet ons pijn dat U hongerig bent, dat U honger lijdt en wij niets kunnen doen.” Mijn cel was vol vruchten. En ik vertelde hen steeds: “Ik kan niet zoveel vruchten eten, ik kan niet zoveel melk drinken.”

Maar zij zeiden: “Neem ons deze gelegenheid niet af. U zult hier niet erg lang zijn. Morgen zullen ze U weer verhuizen.”

En ze brachten knipsels van mijn foto's uit de kranten om in hun naam te laten tekenen, want dat zal hun herinnering zijn – “We hebben met u geleefd, zelfs al was het maar voor een of twee dagen.”

Het is een vreemde wereld waarin we leven. Hier zijn de criminelen de leiders, hier zijn criminelen politici, hier worden criminelen presidenten, vice-presidenten, eerste ministers, want uitgezonderd de crimineel, wie wenst er macht? Een authentiek menselijk wezen wenst vrede, wenst liefde, wenst met rust gelaten te worden, wenst de vrijheid om zichzelf te zijn. Alleen het idee al om anderen te domineren is crimineel.

Chuang Tzu heeft gelijk dat als je enige spanning voelt, onthoudt dan, wat je ook doet is niet juist. En hij is de enige mens die zo'n prachtig criterium heeft gegeven, ‘makkelijk is goed. Begin goed en je bent op je gemak. Ga op je gemak

door en het gaat goed. De juiste manier om op je gemak te zijn is de juiste manier vergeten en te vergeten dat het makkelijk moet zijn.’
Ontspan in het niemand zijn.

En dit is ook mijn boodschap voor mijn sannyasins: wees natuurlijk. Je hoeft geen Christenen te zijn, je hoeft geen Hindoes te zijn, je hoeft geen Mohammedanen te zijn – dit zijn allemaal manieren om moeilijkheden te scheppen – je moet gewoon natuurlijk zijn zoals de bomen en de vogels en de dieren. Wordt een deel van dit ontspannen universum – zo ontspannen dat je alles vergeet wat gemak aangaat en je alles vergeet wat juist zijn betreft. Volgens mij is dit verlichting.

Vraag 2

Geliefde Osho,

Wat is cultuur? Is het een innerlijk verschijnsel. Is het zo iets als een Indiase cultuur en een Westerse cultuur? Kunt U alstublieft erover spreken?

Narendra, voor mij is cultuur de gratie die iemand krijgt die natuurlijk is. Cultuur is noch Indiaas noch Oosters of Westers. De dingen die Oosterse cultuur, Westerse cultuur, Indiase cultuur genoemd worden, zijn allen nep; ze zijn een soort bedrog. Hoe kan cultuur Indiaas of Amerikaans of Russisch zijn? Cultuur is een uitstraling van een natuurlijk mens, zijn bevallig gedrag, zijn inspanningsloze natuurlijkheid. Maar deze culturen waarover gesproken wordt zijn trainingen – trainingen om jou in een zekere maatschappij te laten passen, met de prijs dat het je onnatuurlijk maakt, ongemakkelijk, gespannen, door vrees gedomineerd.

Ik zal je een paar voorbeelden geven. In China was het eeuwenlang de gewoonte, om vrouwen van hun vroegste kindertijd... als de vrouw nog maar een baby was, ijzeren schoenen aan de voeten van de baby te doen om haar voeten klein te houden. Als de vrouw tot de hoogste en rijkste kringen, de Koninklijke families behoorde, dan waren ze bijna niet in staat om te lopen, omdat hun voeten klein bleven en hun lichamen gewoon doorgroeiden. Deze kleine voeten waren niet in staat om het lichaam van de vrouw te dragen. Maar het was cultuur. Mensen apprecieerden de kleinste voeten als de allermooiste. Gewoon door de voeten te zien kon je opmaken tot welke kringen ze behoorden: de armen, dan heeft ze grote voeten; de middenklasse, dan iets kleiner; en de hoogste klasse, erg klein. Vrouwen van de Koninklijke familie waren absoluut niet in staat te lopen; ze waren kreupel gemaakt in de naam van cultuur. Maar eeuwenlang dacht niemand ooit dat de voeten moeten

groeien in proportie met het lichaam; anders zou lopen moeilijk worden. Het was absoluut onnatuurlijk; het was pijnlijk.

Elke samenleving heeft mensen ideeën opgelegd, vreemde ideeën. Maar als je mind eenmaal besmet is, denk je nooit meer dat het totaal nonsens is. In India, op Hindoe feestdagen of speciale gelegenheden maken ze een speciale drank – drink het nooit! Zelfs als ze het je aanbieden, weiger het eenvoudig. Ze hebben het een mooie naam gegeven, panchamrit – vijf keer nectar. En wat zijn deze vijf godendranken? – Koemest, de urine van de koe, de melk van de koe, de yoghurt van de koe en de gezuiverde boter ghee genaamd. Alle vijf dingen van de koe... en mensen drinken het met grote vreugde. Het is Hindoe cultuur; de koe is de moeder.

In Mahatma Gandhi's ashram was een man, een goed opgeleid man, professor Bhansali. Hij werd bijna een grote heilige, om de eenvoudige reden... het eten van koemest gedurende zes maanden en niets anders etend. Koemest eten, de urine van de koe drinkend, dat was zijn enige kwaliteit. Maar zelfs Mahatma Gandhi prees hem, zeggend dat hij een grote heilige is.. En toen ik hem zag zei ik hem: 'je bent een idioot!' maar ik zei: "Maak je geen zorg, in mijn vocabulaire zijn heiligen en idioten synoniem.

Als je rondkijkt in de wereld, zul je overal zulke stomme dingen vinden, maar ze zijn deel van de cultuur. In Calcutta, in de tempel van de goddelijke moeder Kali, worden elke dag dieren geslacht, geofferd. En hun bloed en vlees worden verdeeld als een geschenk van God aan de aanbidders die zich daar verzamelen.

Het gebeurt zelfs vandaag nog. En mensen drinken dat bloed en eten dat vlees, zich erg dankbaar tot God voelend. Ik was daar en vroeg de hoofdpriester van de tempel; "Wat gebeurt er met de dieren die je offert?" Hij zei; "Ze zijn gelukkig, want een dier dat aan de voeten van de moeder Godheid Kali is geofferd gaat direct naar het paradijs."

Ik zei: "Waarom offer je dan je vader niet? Waarom een risico nemen? Offer je kinderen, offer je vrouw, offer jezelf en ga meteen naar de hemel, want als je een natuurlijke dood sterft is er geen zekerheid. Je kunt naar de hel gaan! Heb compassie met je oude vader."

Hij zei: "Wat voor soort man ben jij?"

Ik zei: "Ik geef je eenvoudig een advies. Als je zeker bent dat geofferde dieren naar het paradijs gaan, dan zul je niet geschokt worden door je vader te offeren. Dit is zo'n korte weg."

Maar mensen gaan door anderen te bedriegen en zelf bedrogen te worden. Er zijn Christelijke monniken geweest – en ze bestaan nog – wiens schoenen op een bepaalde manier worden gemaakt. Binnenin de schoenen zijn spijkers, zodat als ze de schoenen aandoen de spijkers in hun voeten gaan en dozijnen wonden maken in hen voeten. En met de wonden van de spijkers gingen zij lopen. En zij werden beschouwd als grote heiligen want ze waren niet aan het lichaam gehecht.

In Sovjet Rusland voor de revolutie, was er een Christelijke sekte die tot het logische eind van het celibaat ging. Celibaat is een misdaad, want het celibaat is onnatuurlijk. Het heeft allerlei soorten perversiteiten veroorzaakt, homoseksualiteit... en het heeft tenslotte aids voortgebracht, wat een andere naam is voor een langzame dood waar geen genezing voor bestaat.

Die bepaalde sekte in Rusland was de meest gerespecteerde sekte van de Christenen. Elk jaar met Kerstmis verzamelden zij zich in hun kerken en sneden dan hun geslachtsdelen af. Mannen konden hun geslachtsdeel afsnijden; vrouwen konden niet achterblijven, dus zij begonnen hun borsten af te snijden. En binnenin de kerk was er dan een berg met geslachtsdelen en borsten en mensen waren met bloed bedekt – en er zijn mensen die hun voeten aanraken en hen vereren want zij zijn grote celibatairen. Dit is de logische conclusie omdat nu, zelfs als zij wilden, kunnen ze de mensen niet bedriegen. En het werd beschouwd als een van de meest spirituele disciplines. Dit is geen cultuur; dit zijn allemaal bijgeloven.

Ik ken slechts een ding dat je cultuur kunt noemen, en dat is als je mind absoluut stil is en je wezen vreugde begint uit te stralen – vreugde in gewone dingen, vreugde in het niemand zijn.

Laten we Chuang Tzu herhalen: Makkelijk is cultuur. En alles wat je ongemakkelijk maakt is stom.

Joden en Mohammedanen hebben besnijdenis. Ze snijden de voorhuid van de geslachtsdelen van kleine kinderen weg. Het is hun cultuur.

Ik hoorde over een bisschop die tegenover een rabbijn woonde, en die beiden voortdurend in competitie waren. Alle godsdiensten zijn in competitie met elkaar, en ze onderrichten allemaal dat je niet concurrerend moet zijn. En we zijn zo blind dat we niet kunnen zien dat ze leren: “Je zult niet concurrerend zijn,” en ze zijn allemaal concurrerend.

Ze zeggen: ‘God is liefde,’ en ze creëren kruistochten, religieuze oorlogen. Religies hebben meer mensen gedood dan iemand anders – in de naam van God, in de naam van liefde. En onze blindheid moet groot zijn dat we niet

kunnen zien dat in de naam van God en in de naam van liefde geen kruistochten ondernomen kunnen worden. Mensen zijn levend verbrand.

Dus de bisschop en de rabbijn waren in een grote concurrentie strijd. En op een morgen zag de rabbijn dat de bisschop een nieuwe auto had gekocht, een nieuwe Chevrolet. Hij was jaloers en bezeerd; het was erg beledigend. En toen zag hij de bisschop uit het huis komen met een emmer vol water, en hij stortte het water uit over de auto. De rabbijn kon zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen. Hij vroeg: "Wat ben je aan het doen?" De bisschop zei: "Ik ben hem aan het dopen. Nu is deze auto Christelijk."

Je kunt niet met Joden concurreren. De volgende dag bracht de rabbijn een Cadillac. De bisschop keek naar de Cadillac, voelde zich heel erg gekrenkt – "Wat moet je met de rabbijn doen? Hij wint altijd!" En toen zag hij de rabbijn met de tuinschaar komen!

De bisschop kon zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen. Hij ging er naar toe en zei: "Wat ben je aan het doen?" De rabbijn was de uitlaatpijp eraf aan het snijden! Hij zei: "Ik ben aan het besnijden. Nu is de auto een Jood."

Een eenvoudig mens, tevreden met zijn gewone zijn, vol vreugde met wat hij is, zichzelf en al wat hij heeft accepterend zonder enig oordeel – met een intens gevoel van overgave dat dit is hoe de existentie mij wenst – dit is de enige culturele mens, want hij zal een gratie en schoonheid hebben die deze mensen die iemand speciaal trachtten te worden niet kunnen hebben.

Je kunt enkel gratie hebben als je ontspant in wat je ook bent. De rozen hebben cultuur, want zij concurreren niet met de lotus. Zelfs het kleinste grassprietje heeft gratie en schoonheid, want er is geen competitie. Het maakt zich niet druk waarom het niet een rozenstruik is gemaakt. Het is uiterst tevreden met zichzelf te zijn.

Deze tevredenheid schept een aura van gratie. En deze gratie is noch Indiaas noch Duits noch Chinees; deze gratie is noch kapitalist noch communist noch fascist. Deze gratie behoort aan het natuurlijke menselijke wezen die alle soorten conditionering naast zich heeft neergelegd – Christelijk, Hindoe, Mohammedaan, joods – en die leeft zich niet bekommerend om in harmonie met de maatschappij te zijn, maar in harmonie met de existentie. Dan stroomt de muziek van de existentie door hem heen, dan omgeeft hem de geurigheid van de existentie. Het is niet iets wat gecultiveerd moet worden, het is iets waarmee je geboren bent; geef het enkel een gelegenheid om te groeien. Hinder het proces niet. Heb je ooit een hert gezien wat niet vol gratie was? Heb je ooit een adelaar gezien die niet vol gratie was? Het is enkel de mens die het gecultiveerd heeft.

Het is vreemd, want de mens is het hoogste deel van de existentie die bewustzijn heeft ontwikkeld. Gratie zal gewoon als een schaduw komen; je hoeft het niet te cultiveren.

Wat je ook cultiveert zal namaak zijn. Alleen iets natuurlijk dat opkomt uit je werkelijke wezen zal echt zijn, oprecht, eerlijk.

Oké, Vimal?

Ja, Osho.